

00022799399

K-Q
TSE-ISO-EN
9000
CERTIFICATE

GK 33

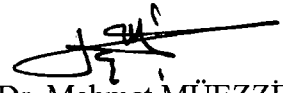
7/624

Sayı : 23776858/610
Konu :Yazılı Soru Önergesi
Cevaplandırılması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01/12/2015 tarihli ve 43452547-120.07/8213 sayılı yazınız.

İğdır Milletvekili Sayın Mehmet Emin ADIYAMAN tarafından verilen “Metsamor Nükleer Santralının İğdır ilindeki kanser vakalarına etkisine ilişkin” 7/624 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.
Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Bakan

Ek : Önerge cevabı (2 sayfa)

Iğdır Milletvekili Sayın Mehmet Emin ADIYAMAN tarafından verilen “Metsamor Nükleer Santralinin Iğdır ilindeki kanser vakalarına etkisine ilişkin” 7/624 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

1973 yılında Sovyet nükleer teknolojilerinin en eski sistemiyle inşa edilen ve teknik olanakları yetersiz olan Metsamor Nükleer Santrali Iğdır'a sadece 16 km uzaklıkta Kars, Erzurum, Ardahan ve Ağrı illerimize de oldukça yakın mesafede, Doğu Anadolu Fay Hattı üzerinde saatli bir bomba gibi durmaktadır. 1979 yılında üretime başlayan santral 1988 yılında yaşanan depremde ciddi derecede zarar görerek uzun süre kullanım dışı kaldı. 1995 yılında tekrar üretime geçen santral uluslararası otoriteler tarafından dünyanın en tehlikeli santrali ilan edilmiştir. Çernobil felaketinden daha büyük bir trajedi rolünü oynayabileceği ve radyoaktif gazların atmosfere yayılması durumunda sadece çevre illerin değil çevre ülkelerin de etkilenmesi kaçınılmazdır. Metsamor'da gerçekleşecek olası herhangi bir olayın getireceği felaketin sonuçlarını Çernobil bizlere hatırlatmaktadır. Çernobil kazası 7000 civarında insanın ölümü, 25000 insanın güçlü radyasyon sonucu sakat kalması, on binlerce insanın kısır kalmasıyla sonuçlandı. Bu faciadan sonra Çernobil'in etkilediği bölgelerde doğan çocukların yüzde 90'ında sakatlık oluştu. Olaydan 29 yıl geçmesine rağmen, radyasyonun komplikasyonu halen Avrupa'da devam etmektedir.

Metsamor Nükleer Santraline 16 km uzaklıkta bulunan Iğdır ilindeki kanser vakaları santralin yaydığı radyasyondan kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Son dönemde Iğdır'da kanser vakaları giderek artmaktadır. 1990'lı yıllarda Iğdır ilinde 15-20 kanser vakası, 2000'li yıllarda 30-40 kanser vakası ve 2010-2011-2012 yıllarında ise her yıl 300 civarında kanser vakası görülmekte ve bu sayı sürekli olarak artmaktadır. Son 3 yılda Iğdır ilinde 7 sağlık çalışanı (hemşire) kanser hastalığından hayatını kaybetmiştir.

Bu bağlamda;

SORU 1- Iğdır'da kanser vakalarındaki artışta Ermenistan Metsamor Nükleer Santralinin etkisi nedir? Bakanlığınızın bu yönlü yürüttüğü herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?

SORU 2- Iğdır'da 1995 yılından bugüne kanser teşhisi yapılan ve kanser nedeniyle yaşamını yitiren kişi sayısı kaçtır?

CEVAP 1-2-

1995-2012 yılları arasında Iğdır ilinden Bakanlığımıza bildirilen toplam kanser görülme sıklığı yüz binde 65.7 iken Türkiye genelinde görülme sıklığı ise 144.3 olarak hesaplanmıştır. Bu rakamlardan Iğdır ilinde 1995-2012 yılları arasında kanser vakalarının Türkiye ortalamalarının üzerinde bir sıklık göstermediği söylenebilir.

Türkiye'de ölüm nedenlerini yetkili kurum olan Türkiye İstatistik Kurumu açıklamakta olup, TÜİK verilerine göre kansere bağlı ölümler 2014 yılında Iğdır'da %20,3 iken Türkiye'de 20,7 dir. Tüm dünyada olduğu gibi kayıtlardaki iyileşmeler ve beklenen yaşam süresinin azaltılması ile kanser sıklığında bir artış ülkemizde de beklenmektedir. Ancak nükleer santrallerin herhangi bir kaza nedeniyle sızıntıya neden olmadıkları sürece çevresinde kanser yapıcı etkisinden söz etmek de mümkün değildir.

SORU 3- Sağlık Bakanlığı tarafından hastaların tedavisi hakkında kanser teşhis ve tedavi merkezi kurulması düşünülmekte midir?

Kanser Erken Teşhis, Tarama ve Eğitim Merkezlerinin (KETEM) sayısı 197'dir. Her ilimizde en az bir tane KETEM bulunmaktadır. Iğdır ilinde de 1 tane KETEM hizmet vermektedir.

Kanser Tedavi merkezleri, 29 Sağlık Hizmet Bölgesi tabanlı olarak oluşturulmuştur. Tedavi için gerekli insan gücü ve malzeme planlamaları da 29 Sağlık Hizmet Bölgesi'ne göre yapılmaktadır. Bu şekilde insan gücü ve diğer kaynaklarımızın en uygun düzeyde kullanımı ve verimliliği sağlanacaktır.

SORU 4- Iğdır'da radyasyon ölçümü yapılıyor mu? Yapılıyorsa bu ölçüler kim tarafından nasıl bir periyotla gerçekleştirilmektedir? Yapılmıyorsa gerekçesi nedir?

SORU 5- Metsamor Nükleer Santralinin insanlar dışındaki canlılar üzerinde etkisi araştırılmış mıdır?

CEVAP 4-5-

Sorular ile ilgili ayrıntılı bilgiyi bu konuda yetkili otorite olan Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alabilirsiniz.

SORU 6- Metsamor'un zararlı etkililerinden halkı korumak için bakanlık olarak yürüttüğünüz çalışmalar nelerdir?

CEVAP 6-

Halen metsamor santraline atfedilebilecek bir etki söz konusu değildir. Bununla birlikte biz Sağlık Bakanlığı olarak hastalanmadan sağlıklı, uzun bir hayatı sağlık politikalarımızın temeline koyuyoruz. Bu kapsamda kanserle mücadele politikamızın temelini de birincil korunma dediğimiz kanser yapan etkenlerin ortadan kaldırılmasına yönelik mücadele oluşturuyor. Bu amaçla birincil korunma ile önlenebilen ve ülkemiz için çok önemli olan akciğer, mesane, mide ve meme kanserleri gibi pek çok kanserin etkeni olan tütüne karşı önemli bir mücadele programı yürütüyoruz. Yürüttüğümüz bu program Dünya Sağlık Örgütü başta olmak üzere uluslararası arenada büyük takdir topladı.

Kanser oluşumunda bir diğer önemli risk unsuru olan obezite için "Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı"nı yürütmeye devam ediyoruz. Dünyaya örnek oluşturacak 1 milyon bisiklet projemizle hem vatandaşlara sağlıklı, hareketli bir hayat tarzını benimsetmeyi, hem de çevrenin korunmasına katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Kansere neden olabilen çevresel etkenler konusundaki bilgi düzeyimizi artırmak, gerekli tedbirleri almak üzere de çalışmalarımıza devam ediyoruz. Asbest ve Radon maruziyeti ve risk durumunu araştırmak üzere büyük ölçekli çalışmalar sürüyor.

Kanserin erken tanısının önemini hepimiz biliyoruz. Bu çerçevede meme, rahim ağzı ve kolorektal kanserler ile ilgili toplum temelli tarama ve halk eğitimi programlarını yürütüyoruz. KETEM'ler yanında aile hekimlerimiz de tarama programlarına destek veriyorlar. Böylece yakın zamanda tüm hedef nüfusumuzu taramadan geçirmiş olacağız. KETEM'lerde 2004-2015 yılı içerisinde 202.270 tane kanser, tütün ve sağlıklı hareket konusunda eğitim faaliyeti gerçekleştirdik.

SORU 7- 1979'dan beri devrede olan Metsamor Nükleer Santralinin kapatılması konusunda Türkiye'nin resmi bir girişimi olmuş mudur?

CEVAP 7-

Sorunuz ile ilgili ayrıntılı bilgiyi Dışışleri Bakanlığından alabilirsiniz.

Konuya gösterilen ilgiye teřekkür ederim.